

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ. ๓)
รายวิชา ๔๐๑ ๔๒๙ ศาสนากับการเมือง

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตหนองคาย/คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๔๐๑ ๔๒๙ ศาสนากับการเมือง Religions and Politics
๒.จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเลือกเฉพาะสาขารัฐศาสตร์
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน ดร.คิต วรณดี
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ / ชั้นปีที่ ๔
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) ไม่มี
๘.สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑.จุดมุ่งหมายของรายวิชา ๑. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจบทบาทของศาสนาที่มีต่อระบบการเมือง ๒. เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการเมืองที่มีต่อกัน ๓. เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาทางการเมืองที่รุนแรงด้วยวิธีการทางศาสนา
๒.วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนากับการเมือง สามารถอธิบายภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการเมืองในรูปแบบต่างๆ สามารถวิเคราะห์หลักธรรมทางศาสนาที่มีผลต่อการเมือง เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ภาวะของศาสนาที่มีต่อระบบการเมืองอันจะนำไปสู่การส่งเสริมให้เกิดกระบวนการในความร่วมมือที่ดีต่อกัน และกัน และเกิดวิสัยทัศน์ที่ดีต่อศาสนาในการส่งเสริมการเมืองที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑.คำอธิบายรายวิชา ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมการเมือง และทัศนะของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม และฮินดู สังคมในอุดมคติของศาสนาเหล่านี้ วิธีการไปถึงสังคมในอุดมคติ วิเคราะห์การใช้ความรุนแรงในศาสนาต่างๆ เน้นวิธีการทางการเมืองและศาสนาในเชิงความสัมพันธ์กับความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เน้นความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการเมืองในประเทศไทย			
๒.จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓.จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะสังคมศาสตร์ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑.คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) ตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม มีความเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต ○ ๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม ○ ๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ○ ๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม
๑.๒ วิธีการสอน <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนากับการเมือง - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้นิสิตเปรียบเทียบพระพุทธศาสนากับ ฮินดู คริสต์ อิสลาม - บทบาทสมมติ
๑.๓ วิธีการประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒.ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต

<ul style="list-style-type: none"> ○ ๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านรัฐศาสตร์ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะและการใช้เครื่องมือทางรัฐศาสตร์ที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม ○ ๓) สามารถติดตามความก้าวหน้า แนวคิดใหม่ๆทางด้านรัฐศาสตร์ พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ ● ๔) สามารถบูรณาการความรู้ในหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิตกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓.ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ ○ ๒) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ○ ๓) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ ○ ๔) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นิสิตศึกษา การเมืองกับศาสนา ที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับศาสนากับการเมืองของไทยในปัจจุบัน - การสะท้อนแนวคิดจากพฤติกรรมและความรุนแรง
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์ถึงอุดมคติและวิธีเข้าถึง หรือวิเคราะห์แนวคิดในด้านความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการเมือง</p>
<p>๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือในบทบาทขอผู้ร่วมทำงาน ○ ๒) สามารถใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในศาสตร์ทั้งมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มาชี้แนะสังคมมาใช้ในสังคมในประเด็นที่เหมาะสม ○ ๓) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม ○ ๔) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรืออ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน

<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนในสถานการณ์ที่หลากหลาย ○ ๒) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ○ ๓) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสื่อสารอย่างเหมาะสม <p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. แนวคิดปรัชญาสังคมและการเมือง	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดร.คิด วรณดี
๒ - ๓	๒. แนวคิดทางสังคมและการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนา	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ดร.คิด วรณดี
๔ - ๕	๓. แนวคิดทางสังคมและการเมืองตามแนวคริสต์ศาสนา	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ดร.คิด วรณดี
๖ - ๗	๔. แนวคิดทางสังคมและการเมืองตามแนวศาสนาคริสต์	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ดร.คิด วรณดี
๘	สอบระหว่างภาคภาค	๓		ดร.คิด วรณดี
๙	๕. แนวคิดทางสังคมและการเมืองตามแนวศาสนาอิสลาม	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ดร.คิด วรณดี
๑๐	๖. แนวคิดทางสังคมและการเมืองตามแนวศาสนาฮินดู	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ดร.คิด วรณดี
๑๑	๗. การแก้ไขปัญหาความรุนแรงตามแนวของศาสนา	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย	ดร.คิด วรณดี
๑๒	๘. ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับ	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย	ดร.คิด วรณดี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	การเมือง		ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองกับศาสนา	
๑๓	๙. พระพุทธศาสนากับการเมืองไทย	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองกับเมืองศึกษาจากปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	ดร.คิด วรณดี
๑๔-๑๕	๑๐. แนวโน้มของบทบาทศาสนาที่มีต่อระบบการเมืองของโลก	๖	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย วิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองกับศาสนา ศึกษาจากระบบการเมืองในปัจจุบัน	ดร.คิด วรณดี
๑๖	สอบปลายภาค	๓		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อ ๑	การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ตลอดภาค การศึกษา	๕%
๒	ด้านความรู้ ข้อ ๑, ๔	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๕๕%
๓	ด้านทักษะทางปัญญา ข้อ ๑	การสอบอันทัน การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปรายเสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๔	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ข้อ ๑	การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและการส่งรายงาน	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%
๕	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อ ๑	การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน	๑๕	๑๐%
รวม				๑๐๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก
๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

จรัญ มะลูลิม, ดร. **วิกฤติอินดู-มุสลิมจากอโยธยาสู่บอมเบย์**. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์.
 ประสาน พลเยี่ยม, ผศ. และ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ, ผศ. **ทฤษฎีการเมืองและจริยศาสตร์ตะวันออก**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๓.
 ปรีชา ช้างขวัญยืน. **การศึกษาจริยศาสตร์สังคมในพุทธศาสนาวิจารณ์**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาปรัชญาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.
 พระเทพโสภณ (ประยูร มีฤกษ์). **โลกทัศน์ชาวพุทธ**. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
 พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, ดร. **การเมืองกับพุทธธรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๘.
 พิเศษ เจียจันทร์พงษ์. **ศาสนาและการเมืองกรุงสุโขทัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, ๒๕๒๘.
 เสรี พ่วงพิศ และคณะ. **คนในทรรศนะของพุทธศาสนา อิสลาม และคริสต์ศาสนา**. กรุงเทพฯ : สมาคาคทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, ๒๕๒๔.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและนิสิต - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของนิสิต - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
<p>๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓.การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยทั้งในและนอกชั้นเรียน
<p>๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้บัณฑิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัย
ของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

(ดร.คิต วรณดี)

อาจารย์ประจำวิชา

...../...../.....

(นายบัวลี มณีแสน)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

...../...../.....

(พระครูปัญญาธรรมานุกิจ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์หนองคาย

...../...../.....